

Flageoletten voor gevorderden

Deel 2

Mia Dreese

Na het schrijven van het stuk over flageoletten in FLUIT 2014-4 kwamen er nog andere ideeën in mij op. Ging dat eerste deel over HOE, dan valt er vervolgens heel wat te zeggen over WAAR.

Eerst zou het prettig zijn als flageoletten net zo klinken als gewone tonen, alleen wat ijler. Als dat lukt met de juiste intonatie, dan kunnen we gaan werken aan dynamiek. Zachter en ijler – dat geeft mooie echo's! Daarvoor is de etude van Hilary Taggart¹ uit de vorige aflevering heel goed materiaal.

Nog een oefening om dezelfde tonen (toonhoogten) te oefenen, maar ook soepeler in je geest te worden welke flageolet waar te gebruiken, vinden we bij Robert Dick:² een deel uit de Allemande van Bach. Soms kwartflageoletten, soms die van het octaaf of nog hoger. Dezelfde dynamiek, dezelfde klankkleur en uiteindelijk spelen alsof je nooit anders gedaan hebt!

En bij Wil Offermans³ vinden we een goede oefening om juist die hogere flageoletten te leren beheersen:

Etüde / etude 2 Obertöne / Harmonics

Con brio
♩ = ± 88

1.

Nog een toepassingsmogelijkheid van flageoletten: tonen in het derde octaaf die steeds maar te hoog blijven klinken en waar verandering van bijvoorbeeld de blaasrichting een niet-open klank veroorzaakt. Tegenwoordig heb ik een getunedede fluit, maar jaren geleden kon het gebeuren dat ik bijna elke toon in het derde octaaf met een hulpgreep of flageolet moest spelen. Dan ben je toch meer met fluitspelen dan muziek maken bezig!

En tot slot nog een kijkje in de keuken: sommige componisten vinden een fluit in het derde octaaf zo aardig klinken, maar hebben geen idee wat voor vingertechnische problemen dat soms veroorzaakt! Heel hard studeren is natuurlijk een mogelijkheid, maar met wat flageoletten hier en daar kun je (als je geen solo hebt) heel ver komen.

1.

M. Ravel: *Ma mère l'oye, Laideronnette, Impératrice des pagodes.*

De noten in het derde octaaf kunnen door de (grote) fluit als flageoletten gespeeld worden.

¹ Hilary Taggart – *In the Sun*. Fourteen pieces for solo flute. Hunt Edition HE 79.

² Robert Dick – *Toonvorming door nieuwe technieken*. Ed. Rien de Reede. Molenaar Edition, p. 21.

³ Wil Offermans – *For the contemporary flutist*. Zimmermann-Frankfurt ZM 29700.

